CENNET DİYE BİR YER

Hüseyin Ferhad

ÖTÜKEN

ÖTÜKEN

YAYIN NU: 1573
EDEBÎ ESERLER: 823

T.C. KÜLTÜR ve TURİZM BAKANLIĞI
SERTİFİKA NUMARASI: 16267

ISBN: 978-605-155-990-2

www.otuken.com.tr | otuken@otuken.com.tr

1. Basım: Mart 1997, Ekin Yayınları
2. Basım: Mayıs 2002, Ekin Yayınları
3. Basım: Nisan 2016, DafneKitap
4. BASIM

ÖTÜKEN NEŞRİYAT A.Ş.®
İstiklâl Cad. Ankara Han 65/3 • 34433 Beyoğlu-İstanbul
Tel: (0212) 251 03 50 • (0212) 293 88 71 - Faks: (0212) 251 00 12

Editör: Göktürk Ömer Çakır

Kapak Tasarımı: GNG Tanıtım

Dizgi-Tertip: Damla Acar

Kapak Baskısı: Pelikan Basım

Baskı: ANA BASIN YAYIN GIDA İNŞ.SAN.VE.TİC.A.Ş
Mahmutbey Mah. Devekaldırımı Cad. 2622 Sk. Güven İş Merkezi No:6/13, Bağcılar / İstanbul
Sertifika Numarası: 20699 Tel: (0212) 446 05 99

İstanbul- 2020

Kitabın bütün yayın hakları Ötüken Neşriyat A.Ş.'ye aittir. Yayınevinden yazılı izin alınmadan, kaynağın açıkça belirtildiği akademik çalışmalar ve tanıtım faaliyetleri haricinde, kısmen veya tamamen alıntı yapılamaz; hiçbir matbu ve dijital ortamda kopya edilemez, çoğaltılamaz ve yayımlanamaz.

Hüseyin Ferhad: 25 Aralık l954'de Hassa'da doğdu. İlk ve ortaokulu Hassa'da okudu. 1972'de Mersin İlköğretmen Okulundan mezun oldu. Urfa'da iki yıl sınıf öğretmenliği yaptı. 1979'da Gazi Eğitim Enstitüsü Matematik Bölümünü bitirdi. Film-Radyo-Televizyon ile Eğitim Merkezinde radyo program yazarı ve yönetici olarak çalıştı. 1991'de Adana'ya göçtü. Ticaretle uğraştı, matematik öğretmenliği yaptı. 2014'de İstanbul'a, sonra İzmir'e taşındı. Dicle Hameş'in babası.

İlk şiirleri 1978'de *Sanat Emeği*'nde yayımlandı. Bunu *Somut*, *Türk Dili*, *Varlık*, *Bilim ve Sanat*, *Yarın*, *Yazko Edebiyat*, *Broy*, *Adam Sanat*, *Yeni Biçem*, *Edebiyat ve Eleştiri*, *Kitap-lık*, *Yasakmeyve*, *Yom Sanat*, *Kaşgar*, *Sözcükler*, *Hece*, *CazKedisi* gibi dergilerde yayımlanan şiirleri, şiir üzerine yazıları izledi.

Bazı şiirleri İngilizce, Fransızca, Hollandaca, Almanca, Bulgarca, Kürtçe, Arapça ve Farsçaya çevrildi.

Eserleri/ Şiir: *Deniz Çobanları* (1982), *Ve Yürüdük Gecenin Ateşleri İçinden* (1984), *Söyle Gölgen de Gitsin* (1993), *Hayal Ülkesinin Keşfi* (1995), *Hazer İçin Birkaç Sarı Gül* (2000), *Sîmurg* (2004), *Beni de Ezberine Al* (2007, Kendi Seçtikleri), *Gizli Âyinler* (2008), *Kılıç İpekte Sınanır* (2008, Toplu Şiirler 1982-2007), *Nihayet Bir Cümledir İnsan* (2019). Düzyazı: *Aşka ve Barbarlara Dair* (1995), *Cennet Diye Bir Yer* (1997), *Şark Belleği* (2016).

Ödülleri: 1984 Yaşar Nabi Nayır Şiir Ödülü, 1994 Yunus Nadi Şiir Ödülü, 2001 Altın Portakal Şiir Ödülü, 2009 Hüseyin Gazi Vakfı Şiir Hizmet Ödülü, 2018 Altın Defne Edebiyat Ödülü.

-İÇİNDEKİLER-

Bir Isfahan Gecesi • 9

Cang Şian'ın Yedi Defteri • 13

Dul Matidia • 23

Tanrı'nın Arka Bahçesi • 29

"Flagellum Dei Attila" • 39

İmri'u'l Kays Arkadaşımdı • 49

Amu Derya Siyah Akar • 59

Apa Ssuma • 69

Kral Johannes • 73

Kan Kardeşim Camoka • 89

Od Çiğin'in Ölümü • 103

Kalemşorun Gölgesi Kâğıda Düşer • 111

Sonsuzluğun Hududu • 119

S'İmge Bahçeleri • 127

Süleyman Bey'in Uzun Yürüyüşü • 133

Aksak Temur • 141

Şah İsmail'in İki Günü • 159

Kalbimin Yırtılan Yeri • 187

Hüseyin Ferhad'ın Notu • 204

Bir Isfahan Gecesi

GECEYDİ. Isfahan bu gece Şirin'e aitti. Bu yahşi Isfahan gecesi Kader'in bir armağanıydı bize.

Şah Sanem'in iki kızından biriydi Şirin. Öksüzdü. Şah Sanem ölünce töre gereği yerine ablası Mehmene Banu hükümdar olmuş, sözüm ona Şirin'i de himayesine almıştı. Zaman bu minval üzre seyrediyordu

ki devreye ben girdim. Ben, yani sahte Ferhad

ki Şirin şu kadar asırdır yolumu gözlüyordu Mehmene Banu'nun kasrında, fildişi kulesinde. Yağmur olup mazgalına yağmamı, ayışığına karışarak hücresine ağmamı, tarihin akışını tersine çevirip fikir haznesine sızmamı bekliyordu. Alın yazısıydım ben. Vakt erişir erişmez ete kemiğe bürüneceğimden, bekâret kemerini itinayla çözeceğimden, kutsal meşalemi mengü nehrinde söndüreceğimden emindi. Ona yazgılı bir aşk ciniydim ben, bir genç kızlık düşü. Hiçbir tanrı ergenlik çağındaki bir prensesi incitmezdi, üç harften ibaret dileğini reddetmezdi, bir geceyi Şirin'e fazla görmezdi. Kader'e ve bana inanıyordu. En ufak kuşkusu yoktu olacaklardan, bu geceden.

Nitekim gelmiştim. Kuleden aşağı sarkıttığı sırma saçlarına tutunarak tebeşir dairesine girmiştim. Olmaz olmazdı; evet

evet, çile dolmuştu. Şirin imkânsızı istemiş, Tabiat Ana'nın elinden de çekip almıştı. Her şeye rağmen genç kalmayı başarmıştı, şişmanlamadan, vücut hatlarının kusursuzluğunu koruyarak. İnsan ömrünün ellilerde altmışlarda seyrettiği bir kıtada bin küsur yıl hayatta kalmak dahi

bir mucizeydi. Övülesi, takdir edilesi bir galebe. Dahası, sırf kendini saklamakla kalmamış, Isfahan'ı da Zaman'ın hışmından korumuştu. Bence Şirin mümin bir prensesten, düşlerini Sytx çayına batırmış bir ateşperestten çok, bir ilâheydi: Ferhad'ı ölümsüzler katına taşıyan bir öke, dişi bir akıl.

Hoş, ben kadınları akıllarından ziyade coğrafyalarından ötürü sevmişimdir hep. Aynı şey Şirin için de geçerliydi. Ne yalan söyleyeyim; Şirin'in fizikî haritasını rüyamda görmemiş olsaydım, mağara ve kanyonlarının el değmemişliğinden zerre kadar kuşku duysaydım, kusura bakmasın ama bin küsur mil öteden kalkıp da gelmezdim.

Ah sevgili çocuk
şair sözü elbette yalandır
der Fuzûlî

hâlden bilene. Niyetim kesinlikle Aras'ı geçmek değildi, Elburz dağını delmek değildi, Karadeniz'i Hazar'a, Hazar'ı Basra'ya akıtmak değildi; beni bir dişi geyik kandırdı, Moğolların *ho'ai maral* dedikleri satyr. Peşi sıra Isfahan'a, Zende-Rud nehrine sürükledi. Kayboldu. Ossaat esas Ferhad'ın Şirin'e verdiği söz, vaad ettiği ıtır bahçesi belleğimin arafında balkıdı, içimi kanattı...

Şirin serzenişle bana baktı. Asl'olan eylemdi; Söz'ün hükmü zincirin zayıf halkasına kadardı. Önümde diz çöktü; ırkımı, cinsiyet totemimi kutsadı. Gizli işaret göbeğimin altındaydı, biliyordu. Çizmelerimi, pantolonumu çıkardı. Havva'yı Âdem'in kaburga kemiğinden yaratan Musa'nın Elohim'ine şükürler olsundu; Meryem'in rahmine İsa'yı zerk eden Yahve'ye, Zerdüşt'ün Ahura Mazda'sına, Brahma'ya, Muhammed'in Allah'ına, hünsa Buda'ya, buğday benizli Gök Tanrı'ya şükürler olsun. Sonra ayinin diğer faslına geçti. Kabanımı, yeleğimi, gömleğimi üstümden sıyırdı. Çıplaklığımı kokladı, dişi kurtlara, Asena'ya has tu-

Cang Şian'ın Yedi Defteri

CANG ŞİAN küçük rütbeli bir subaydı. Payitaht Şangan'a bağlı bir sınır garnizonunda görevliydi. Otuz yaşlarındaydı. İskelet yapısı sağlam, yüz hatları kusursuzdu. Katıldığı her savaştan alnının akıyla çıkmıştı. Çin'in yakın çevresini, barbar Yüe-cilerin yurdu Kuku-nor civarını, hatta barbar Hsiung-nuların yaşadığı kuzey steplerinin üçte birini avucunun içi gibi bilirdi. Yoksul bir aileden gelmesine rağmen coğrafya bilgisi akranlarından kat kat fazla, belagat yeteneği emsalsizdi. Hayalperestti. Gülünç, hatta basit bir subay için suç sayılabilecek türden düşler kurardı. Adını Çin sarayının şeref defterine yazdırabilmek için evlenmemişti bile. Lakin yıllar Şian'ın sicil dosyasında iz bırakmadan geçiyordu

ki bir sabah bir posta güvercini nöbet kulesine Wu Di'nin bir mesajını attı

ki Şian gözlerine inanamadı, zira imparator Wu Di, yani Göğün Oğlu, kendisini saraya davet ediyordu

Lâtife bir yana, imparator, kadim müttefikleri Yüe-ci'leri bulmak üzere Çin ordusundan ilânla gönüllü bir subay arıyordu. İlân buyruk gereği kariyer farkı gözetilmeksizin bütün subaylara okunuyordu. İlânı duyan nice generalin sarı benzi morarırken, Şian sevinçten ağlayacaktı neredeyse. Vakt erişmişti, evet.

Vakur adımlarla imparatora çıktı. Makul kelimelerle kendini tanıttı. Bildiği dil ve lehçeleri saydı. Bilge Laozi'nin, Zhuangzi'nin, Mozi'nin eserlerinden örnekler verdi. Qin hanedanı zamanından kalma *Shu Jing* adlı kitabın uzunca bir bölümünü kekelemeden ve hiç atlamadan okudu. Veri-

lecek görevin önemi, zorluğu, olası başarısızlığın bedelinin ne olacağı konusundaki düşüncelerini Konfüçyüs tarzı bir üslûpla aktardı. O kadar! Ne başını kaldırıp imparatorun hayretle yukarı kasılan kaşlarına baktı, ne değirmi yüzüne yayılan ince tebessümüne...

Tamamdı, talebi kabul edilmişti. Göğün Oğlu, saray erkânının şaşkın bakışları arasında Cang Şian'a fermanı verdi. Şian usul gereği fermanı yüksek sesle okudu. Yüe-ci'leri bulmaya, Yüe-ci hükümdarını tebaasıyla birlikte terk ettikleri kadim yurtlarına geri dönmeye ikna ve ortak düşmanları Hsiung-nulara karşı güç birliğine davet etmeye bizzat imparator tarafından tam yetkiyle görevlendirilmişti.

Tibet takvimi Ejder yılını işaret ediyordu. Miladî takvime göre İsa'nın doğmasına yüz küsur yıl vardı daha, Hicrî takvime göre yedi yüz küsur yıl...

Şian maiyetine verilen yüz süvari ve bir barbar kılavuzla yola koyuldu. Güzergâhı belliydi. Leh üzerinden İndus nehrinin kuzey taraflarına gidecekti. Eğer Yüe-ci'leri oralarda bulamazsa, Taklamakan çölüne, Asya içlerine sarkacaktı. Yol üstündeki halkları zaten tanıyordu. Sanskritler olsun, Hindular olsun barışsever insanlardı. Tek korkusu vardı; Hsiung-nular. Tüm maharet onlara yakalanmamaktı.

Olağanüstü bir yaz gecesiydi. Mehtap lekesiz, yıldızlar cömertti. Ateşböcekleri âdeta dans ediyordu kamp çadırlarının etrafında. Himalaya dağları Şian'ı yeni düşler kurmaya kışkırtıyordu, kılavuz ve süvarileri pirinç rakısı içmeye. Hele şu flüt seslerine karışan çakal ulumaları...

Derken Şian'ın korktuğu başına geldi. Biraz önce ateşböceği sandıkları Hsiung-nuların kem gözleri kampa üşüştü. Askerler, kılavuz ve Cang Şian kıskıvrak yakalandılar. Şian her ne kadar barış elçisi rolünü oynadıysa da Hsiung-nuları kandıramadı. Hep birlikte, aşağı ırktan tut-

Dul Matidia

[*Antakya, 21 Ağustos 134*]

GECE yarısıydı. Ay, Silpius dağına asılı bir orağa benziyordu; yünlü meleyişlerle döneniyor, Amik gölüne, Orontes nehrine gümüş yıldızlar üşürüyordu. Antakya kaplan mırıltılarına, puhu serzenişlerine, gece kelebeklerinin kanat hışıltılarına aldırmadan uyuyordu. Şehre giren Laskiye kervanına, şehirden hızla uzaklaşan Halep süvari taburuna, karanlıkta hızla eriyen nal seslerine aldırmadan uyuyordu.

Böğürtlenlerin, karaçalıların arasından Saint Pierre Kilisesi'ne ağdım. Bir sürüngen kadar dikkatliydim. Bacaklarımı yırtmadan, bir tarafımı incitmeden varmak istiyordum eve. Aşağıya, vadiye bir taş yuvarlanır, bir kurtla, köpekle karşılaşırım, komşular uyanır, daha kötüsü devriyeler peşime düşer diye ödüm kopuyordu. Bir şüphe, istenmedik bir karşılaşma, her şeyi alt üst ederdi. Sanırım Matidia duldu, giyimine, arkadaşlarının sosyal konumuna, esnafın takındığı tavra bakılırsa yüksek rütbeli bir subayın karısıydı. Asil miydi bilmiyorum fakat eğer sahiden burada, şehrin koruyucu tanrıçası Tykhe'nin anıtının bulunduğu bu semtte oturuyorduysa, ayrıcalıklı, karizmatik bir aileye mensup demekti. Çünkü gerektiğinden fazla büyük, tıka basa insan dolu Antakya'da bahçeli, müstakil bir evde oturmak bir hayaldi. Fiyatı değil kirası bile ateş pahasıydı. Zaten bu mahallede ikamet edenler ya saraya yakın insanlardı, ya ipek, baharat veya köle tacirleri. Matidia'yla Orontes kenarında, Agora'da ilk karşılaştığımızda hemen anlamıştım

onun sınıfını. Ezilmiş zeytin tanelerine benzeyen gözlerini, gümrah, iri memelerini, vücut hatlarını kaçamak bakışlarla süzerken adeta yüreğim erimişti. Nasıl heyecanlanmıştım, korkmuştum anlatamam. Arkadaşlarımın söylediklerine bakılırsa, bir Romalı, hatta Yunan kadını taciz eden hiç kimse bir tarafı kırılmadan karakoldan dışarı çıkamamıştı bu zamana dek... Gelgelelim bu benimkisi başkaydı, çok özeldi. Daha Matidia'yla ilk karşılaşmamızda gözlerimiz bitişmiş, bakışlarla sevişmiş, ikincisinde de işi bağıtlamıştık.

"Sizinle karşılaşmak ne kadar güzel," demişti kararlı bir ifadeyle. "Umarım Ovidius'tan aklınızda kalan, geceleyin kulağıma fısıldamak istediğiniz üç beş dize vardır."

Aklım gitmişti. "Aslen doğulu, eski bir korsan ırktan gelsem de, kır şarkıları, ateş böceğinin kanat hışıltıları kulunuz Yasef'i her daim etkilemiştir," demiştim bir Romeo edasıyla; "Ovidius bir yalvaçtır. Ehil, müphem, tepeden tırnağa bir aşk tellalı. Onun şiirlerini terennüm etmek, Venüs'e, Okeanos kızlarına, Tykhe'ye dua etmekle birdir bendenizin indinde."

"Korkarım *Sevişme Sanatı*'nı ezbere biliyorsunuzdur. Yarın bekleyeceğim sizi."

"Yarın olmaz. Halpa'dan konuklarım var. Lakin ertesi gece ziyaretinize geleceğim."

O kadar! Fazla söze hacet yoktu. Etrafına bakınmış, sinsi fakat aşk dolu bir tebessümle uzaklaşmıştı. Adını, evini daha sonra öğrendim. Ne yalan söyleyeyim, hâlâ samimiyetinden kuşkuluyum, parmaklarımın ucuna basarak menzile yaklaştığım şu anda bile randevusuna uyacağından, beni bahçe kapısından içeri alacağından emin değilim. Yoo, pişman da değilim. Ödül ve ceza, Eros'un takdirine bağlıdır. Romalı bir kadının nefsine uzanmaya cüret eden insan, bedelini ödemeye hazır olmalı!

Ay bulutların arkasına saklandı. Al aydınlık gece karaldı. Köpek havlamaları tozlu, uzak bozlamalara karıştı. Bir

horoz şikeste, müzikalitesi yüksek bir sesle gecenin sıfır vaktini işaretledi; kösnül, memnu vaktini.

Bahçe kapısı aralandı, alacakaranlıkta yüz hatlarını seçemedim ama savrulan saçlarından, ipek zıbınının hışıltısından Matidia'yı hissettim. Evet oydu. Yüreğim çırpınmaya, göğüs kafesimi çırmalamaya, damarlarım, kanımın iplikleri sökülmeye başladı. Kesif bir heyecan dalgası vücudumu dolaştı, fakat kendimi çabuk toparladım.

"Umarım çok bekletmedim sizi," dedim. Ellerinden tuttum. Tir tir titriyordu. Sanırım ağlıyordu da: Yüzü, gözleri yaş içindeydi. Saçlarından, kirpiklerinden öptüm.

"Gel," dedi. "İçeri gel. Bu gece bize ait, bu mutedil, uçuk gece. Oh, Yves; biraz önce yer sarsıldı, nasıl korktum..."

Matidia'yı izledim. Evin sofasından, ahırın sol tarafından kameriyeye geçtik. Antakya uyuyordu. Hayır, yer sarsılmış olamazdı, çünkü en hafif zelzelede dahi Antakyalılar yollara dökülürlerdi, bağlasan durmazdı kimse. Matidia kâbus görmüş olmalıydı.

İnanılacak gibi değildi. Kameriyeye bir Olympos sofrası hazırlamıştı. Şarap semaveri, balla doldurulmuş bıldırcın, binbir çeşit meyve. "Seni sevdim," dedi. "Sonra sevişiriz. Birazdan, yarın, her gece. Bırak şimdi hizmet edeyim sana. Doyurayım, sütle, gül suyuyla yıkayayım. Federico öldü, ülkesinden, İspanya'dan çok uzakta öldü. Biliyor musun Traianus'un, Hadrianus'un kuzeniydi kocam. Geleceğin sezarı, augustusuydu. Çok az yattı benimle. Sokakta kaplan yatakta kediydi. Hemen herkes Hadrianus'un sevgilisi biliyordu onu. Yoo, umurumda değildi. İsteseydi, onunla birlikte ben de girerdim Hadrianus'un yatağına. Zeus'la, Okeanus'la kim çiftleşmek istemez; Hadrianus onların bir resulüydü. Tercihinden ötürü şu kadar sitem etmedim Federico'ya, etmem de. O, hünsa tanrıların bir kılıcıydı, içimde değil, Babil'de kırıldı. Toprağı bol olsun. Ama bir rahibe değilim ben, tanrıça veya melek. Federico'nun ce-

Tanrı'nın Arka Bahçesi

ÖNCE harfler çiftleşti:

CÇ,
İİ,
MN,
OÖ,
SŞ,
UÜ.

Sonra kelimeler çiftleşti: Ay ile Güneş, Âdem ile Havva, Ok ile Yay, Meryem ile Yahve, Su ile Toprak, Akıl ile Yürek. Vakt irişti; Hayal'le Hakikat'in hududunda üçüncü cins doğdu.

Kösler vuruldu. Kar, tipi, rüzgâr, ama ne rüzgâr

Kösler tekrar vuruldu. Fırtına dindi

Sappho üçüncü cinsin temsilcisi olarak fikir haznemize girdi. Erkek veya kadın olmaktan münezzeh değildi, fakat her ikisinin de cinsiyet sırlarına malikti. Mistikti. Putperestti. Oburdu, yine de hep kıt karınlıların safında durdu. Kıbrıs'ı Akdeniz'e, yerküreye taşırdı. Kadın yazarlara, özellikle hikâyeci ve romancılara aşka dair kopyalar verdi.

İskender de üçüncü cinstendi. Fikir haznemize hariçten girdi. Hayatı yollarda geçmişti; yorgundu. İran'a, eski adıyla Persia'ya gelişinin üçüncü gecesi bütün kurmaylarını barbar kadınlarla çiftleştirdi. Bu yolla cinsel güçsüzlüğünü yenmeye, mağlup yüreğini taçlandırmaya çalıştı. Başaramadı, hayır. Ansızın öldü. Vasiyeti kılıcının kabzasında yazılıdır.

İsa da üçüncü cinstendi. Çiftleşmeyi ve çoğalmayı reddetti. Nestorius'un dediği gibi, benliğinde hem 'insanlık' hem 'tanrılık' vasıflarını taşıyordu, o tercihini ikincisinden yana kullandı. Akabinde de çarmıha gerildi. Öldü, dirildi. Ümmetine gül bahçesi vaad ederek postmodern zamanlara çekildi. Bence en doğru olanı yaptı, zira üçüncü cinse ancak totem olmak yakışır.

Aslında üçüncü cinsin miladı İsa'dır. Sırf Hıristiyan kalemşorlarla yan yana düşmemek için önüne Sappho ile İskender'i sığıştırdım. Mahsus uzattım yazımın girizgâhını…

Gerçi şimdi anlatacağım hikâyenin, daha doğrusu 'dili geçmiş zaman kipiyle anlatacağım Ergenekon efsanesinin (ki hiçbir efsane 'mişli geçmiş zaman kipiyle anlatılacak kadar eski değildir) İsa'yla doğrudan bir ilgisi yoktur. Kök Türkler de İsa'dan, Golgota'dan çok uzak bir coğrafyada tarih sahnesine çıkmışlardır. İsa'nın adını duymuşlar mıydı, *Yeni Ahit*'i okumuşlar mıydı bilmiyorum. Fakat İşbara ile Asena'nın çiftleşmeleri, onlardan doğan çocukların Kök Türklerin on kabilesini oluşturması; Teslis'i, Oğul İsa'nın dünyaya gelişini andırmaktadır. Tek fark çiftlerin cinsiyeti ve üçüncü cinsin hüviyetidir. *Yeni Ahit*'e göre, İsa 'dişi insan' ile Tanrı'nın (ki semavî dinler indinde Tanrı erkek ya da dişi olmaktan münezzehtir) bir ürünüdür. Ergenekon efsanesine göre ise, Kök Türkler, erkek insan ile dişi satyr'in…

Ne demek istediğimi sanırım anlamadınız. İyi! Zaten kolay anlaşılmak entipüften kalemşorlara mahsustur,

diye bir vecize düştükten sonra mim parmağımızı sorular kitabının Kök Türkler maddesine koyalım.

Kök Türkler, İsa'dan iki yüzyıl sonra, İskender'in aşamayıp geri döndüğü Altay dağlarının öbür tarafında; Pasifik'le Akdeniz'i birbirine bağlayan İpek Yolu'nun uç kısmında, Asya'nın tam Orta'sında tarih sahnesine çıktılar.

"Flagellum Dei Attila"

TOLGASINI ve kılıcını masamın üzerine bıraktı. Ağır ağır pencereye doğru yürüdü. Perdeyi çekti, dışarıyı seyre daldı.

Attila'yı hiç böyle düşünmemiştim. Boyu pek kısaydı, kafası çok büyük. Elmacık kemikleri de fazla çıkıktı. Duruşu Anthony Quinn'i, Omar Şerif'i andırsa da, hükümdar demeye bin şahit isterdi.

Alnına dökülen saçlarını sağ eliyle başının arkasına attı. Gümüş tokalı kemerini gevşetti. Kımız matarasını pencerenin pervazına bıraktı.

İnsanın iç güzelliği yüzüne yansır, denir. Hayır, Attila'da ne Oğuz Kağan'ın o sade bilgeliği vardı, ne de Bayındır Han'ın ihtişamı!

Birden bana döndü. "Ben," dedi, "Roma İmparatorluğunun baş belâsıyım. Mağdur ve mazlum halkların öç mızrağı..."

Sustu. İkircimli çehrem susturmuştu onu. Yutkundu, ne yapacağını şaşırdı bir an. Usulca geri çekildi. Duvardaki resimleri incelemeye başladı.

Nutkum tutulmuştu. Söze nasıl, nerden başlayacağımı bilemiyordum. Lâl olmuştum sanki. Atalarımı bulgulamak, kişisel tarihime arkaik bir boyut katmak amacıyla ben çağırmıştım onu. O da bin küsur yıl evvelsi dünyadan kalkıp gelmişti. Bencileyin etten ve kemikten ibaretti. Ama o bir deryaydı, ben bir katre. Daha kötüsü, şu an Attila'ya bir Tanzimat şairi, bir Jön Türk, bir Cumhuriyet "aydın"ı kadar yabancıydım. Ne yalan söyleyeyim, Orta Asya steplerinden Tuna kıyılarına inen atalarıma dair bildiklerim üç

beş tümceyi geçmiyordu. Üstelik onunla hangi sıfatla konuşacağımı da bilemiyordum. İki arkadaş gibi mi? Yoksa gündelik sorularına mitik, arkaik yanıtlar arayan bir şair olarak mı? Rikkatli, dikkatli…

Sahi kimdi Attila? Steplerin başbuğ kudretiyle donattığı bir eşkıya, bir at hırsızı mı, yoksa "mağdur ve mazlum halkların bir öç mızrağı" mı? Odam, bir plato; aklım ve yüreğim bu platoda Attila'yla beraber sürek avında...

Attila Tuna boyunda dünyaya gözlerini açtığında, Akdeniz, Roma İmparatorluğunun bir gölüydü. İmparatorluk sınırları üç kıta üzerine yayılmış bir yamuk oluşturuyordu. İleri karakolları; Tuna, Ren, Fırat, Sahra ve Lût havzalarına kadarki geniş toprakları denetliyordu. Amaç, Akdeniz'i "mare nostrum" olarak korumaktı. Lakin Hunlarla Cermenleri aynı amaçlar doğrultusunda toplamayı başaran Ruga'nın kontrolündeki Kuzey Avrupa enikonu bir tehdit odağı haline dönüşmüştü. Giyim kuşamları, pusat donanımları, at ve araba koşumları Romalılarınkinden ileri düzeydeydi zaten…

Ruga Batı Hun İmparatorluğunun kuruluşunu görememişti. Öldürülmüştü. Kimi tarihçilere göre bizzat Attila tarafından öldürülmüştü. O da haberdardı bu iddialardan.

Attila'nın önsezisi oldukça gelişkindi. Derdimi anlamıştı, beni tarihçilerin pençesinde bırakmak niyetinde değildi. "Amcam Ruga Gök Tanrı'nın bir resulüydü. Hayatı boyunca Hun geleneklerine sadık kaldı. Selefleri gibi adildi, yüreğindeki aşk ve adalet ateşini hiç karartmadı. Erlik onu çağırdığında, ölüler ülkesine koşarak gitti. Keza ömrünün, aile sanının bedelini fazlasıyla ödemişti. Kutlu anısı bizden razı olsun..."

Ruga sıradan bir savaşçıydı. Bir alp, Agamemnon'vari bir 'çoban kral'. Tebeşir dairemin haricindeydi. Akıbetini eşelemedim bu nedenle. Bence Troya'nın sahici kahraman-

ları Hektor'la Akhilleus'tu, bu yazının kahramanları da Bleda'yla Attila…

Nitekim iki kardeş Ruga'dan boşalan tahtı birlikte doldurdular. Çok gençtiler daha. Çok genç olmalarına karşın, inanılmaz bir başarı gösterdiler. Bleda Roma topraklarına akınlar düzenlerken; o, Hun-Cermen güçlerini baştan aşağı yeniledi, takviye etti. Harekât ve ikmal alanlarını genişletti. Yetinmedi; tüm kabileleri feodal toplumlara özgü bir şekilde sınıflandırdı, tabakalara ayırdı. İttifak handiyse iki Roma'nın siyasal alternatifine dönüşmüştü

ki Albız Attila'nın aklını çeldi. "İki kılıç bir kına sığmaz!" diye fısıldadı kulağına. Attila aldırmadı

ki Albız Attila'nın aklını çeldi. "Senin akıbetini Bleda tayin edecek!" diye bağırdı

Bleda öldü, öldürüldü. Artık tahtın tek sahibi Attila'ydı. Töre gereği, saçını tolgasına sorguç yaptırdı.

Gözlerim kendiliğinden masamın üzerindeki tolgaya kaydı. Sorgucu oluşturan saç telleri, binlerce zehirli oka dönüşerek yüreğime saplandılar. "Katil!" diye haykırmamak için zor tuttum kendimi.

"Mesele bildiğin gibi değil," dedi Attila. "Bleda katledilmedi. Siyaset sahnesinden çekildi, o kadar."

"Ne münasebet," dedim. Hayır, beni kandıramazdı! ölüm buyruğunu o vermişti. Aklınca Bleda'nın anısını başının üstünde tutuyordu.

"Yeter!" diye bağırdı. "Alplik nedir o öğretmişti bana. Kendisini öldürtmem gerektiğini de..."

Tam bu sırada şimşek çaktı, gök gürledi. İkimiz de çın kesilip yağmurun sesini dinlemeye koyulduk.

Attila sırtını duvara yasladı. Gözlerini kıstı. O bildik hırıltılı sesiyle Bleda olayını tüm ayrıntılarıyla anlattı. Not tutamadım. Hâlâ dehşet içindeyim çünkü. Ağzından çıkan her sözcük bir ateş damlası halinde belleğimde, imgelemimde yivler açtı.